

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Kfv.VII.37.167/2025/6.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke

Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó előadó bíró

Dr. Varga Zs. András bíró

Dr. Remes Gábor bíró

Dr. Szilas Judit bíró

A felperes: felperes1

(cím1)

A felperes képviselője: Dr. Gyurkovics Bence ügyvéd

(cím2)

Az alperes: Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal

(cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Váradi-Tornyos Bálint kamarai jogtanácsos

A per tárgya: hatósági bizonyítvánnyal kapcsolatban indult jogvita

A felülvizsgálati kérelemmel

támadott határozat: a Győri Törvényszék 1.K.701.178/2024/9. számú ítélete

A felülvizsgálati kérelmet

benyújtó fél:

az alperes (10. sorszám alatt)

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 1.K.701.178/2024/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 190.500 (százkilencvenezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a település Jegyzőjéhez (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) benyújtott kérelmében annak hatósági bizonyítvánnyal történő igazolását kérte, hogy a cím⁴ szám alatti, hrsz1 helyrajzi számú (a továbbiakban: hrsz-ú) ingatlan négy darab, 3,5 tonnát meghaladó össztömegű gépjármű tárolására alkalmas.

[2] Az elsőfokú hatóság 51460-2/2024. ügyiratszámú határozatával a hatósági bizonyítvány kiadását megtagadta. Döntését a Győri Építési Szabályzatról (GYÉSZ-ről) és Győr Szabályozási Tervéről szóló 1/2006. (I. 25.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: GYÉSZ) 37. § (4) bekezdés c) pontjára alapította, miszerint „Lf” jelű falusi lakóövezetben önálló parkoló terület és garázs 3,5 tonna önsúlynál nehezebb gépjármű számára nem helyezhető el.

[3] A felperes fellebbezésére eljáró alperes GY/05/01055-6/2024. számú határozatával az elsőfokú határozatot – az indokolás kiegészítésével – helybenhagyta.

[4] A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 14/A. § (8) és (9) bekezdésében foglalt feltételek vizsgálata során – közlekedési, útügyi és főépítési szakkérdésként értékelve a vizsgálati szempontokat – arra a megállapításra jutott, hogy a gépjárművek beparkolásához és azok tárolásához nem áll rendelkezésre elegendő tér. A kapubeajtó mérete miatt a megfelelő kanyarodási ív kialakításához a szemben haladó forgalmi sáv igénybevétele szükséges. Három gépjármű tárolása esetén a negyedik számára nem áll rendelkezésre hely a megfordulásra, ezért a beparkolás vagy a tárolási helyről történő kijutás tolatással kell, hogy történjen, amely összességében közlekedésbiztonsági kockázatot is jelent.

[5] A Kkt. 14/A. § (9) bekezdés c) pontja szerinti zaj- és bűzhatás vizsgálata körében megállapította, hogy a GYÉSZ 37. § (4) bekezdés c) pontja – mint a területfelhasználás szabályait rögzítő előírás – nem tartja indokoltnak az övezetben a 3,5 tonna önsúlynál nehezebb gépjárművek tárolását. A felperes kérelme olyan területfelhasználást céloz, amely

ezzel a rendelkezéssel ellentétes. Az alperes összhangban a GYÉSZ rendelkezésével arra a következtetésre jutott, hogy a tehergépjárművek elhelyezése jelentős zajhatással járna, ezért a hatósági bizonyítvány kiállításának ezen feltétele sem teljesül.

A felperes keresete és az alperes védirata

[6] A felperes a határozattal szemben előterjesztett keresetében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását, a hatósági bizonyítvány kiállítását, míg másodlagosan a határozat elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte. Harmadlagosan a másodfokú határozat megsemmisítése mellett az alperes új eljárásra kötelezését indítványozta.

[7] A Kkt. 14/A. § (9) bekezdés a) pontja szerinti feltétel körében kifogásolta, hogy az alperes közlekedésbiztonsági kockázatra hivatkozással utasította el a kérelmét. Ezzel a hatóság olyan többlettényállási elem megvalósulását várta el, amelyet a jogszabály nem határoz meg. A hatóság közlekedésbiztonsági kérdéseket nem vizsgálhat, kizárólag azt, hogy elegendő tér áll-e rendelkezésre. Ezt a felperes a becsatolt fényképfelvételekkel kívánta igazolni.

[8] Hivatkozott arra is, hogy az alperesnek vizsgálnia kellett volna a konkrét lakókörnyezet vonatkozásában, hogy a zaj- és bűzhatás jelentős-e. A tényállás tisztázása ebben az esetben is elmaradt.

[9] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte. Hangsúlyozta, az elegendő tér kérdését a helyszínrajz alapján ütügyi, közlekedési szakkérdésként vizsgálta. A helyszín megtekintéséről belső irat keletkezett, amely a szakvélemény alapját képezte. A négy tehergépjármű egymás melletti parkolása objektíve lehetetlen.

[10] A GYÉSZ nem csak építési, hanem területfelhasználási szabályokat is tartalmaz, annak 37. § (4) bekezdés c) pontja egyértelműen tiltja a 3,5 tonna önsúlyt meghaladó gépjárművek övezetben való tárolását. Az övezeti előírásokkal nem áll összhangban a köztudomású tényként az átlagosnál nagyobb zaj- és bűzhatást okozó tehergépjárművek elhelyezése.

A jogerős ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes keresettel támadott határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

[12] A Kkt. 14/A. § (9) bekezdés a) pontja körében kifejtette, hogy az alperesnek kizárólag azt kellett vizsgálnia, hogy az ingatlan objektíve alkalmas-e a négy tehergépjármű tárolására és beparkolására. A hatóság e körben közlekedésbiztonsági kérdéseket nem vizsgálhatott, miután az nem tényállási elem, jogszabály azt nem teszi lehetővé.

[13] A felperes által csatolt fényképfelvételek ismeretében arra a megállapításra jutott, hogy mind a négy tehergépjármű az ingatlanon áll, amely önmagában bizonyítja a

beparkoláshoz és a tároláshoz szükséges tér rendelkezésre állását. Ezt közlekedésbiztonsági okból elvitatni nem lehet.

[14] A jogerős ítélet kitért arra is, hogy az alperes nem fejtette ki a határozatában, hogy a behajtáskor a szemközti forgalmi sáv igénybevétele, illetve a parkolás során a ki- vagy betolás milyen közlekedésbiztonsági kockázatot eredményez. A közlekedési szabályok egyik megoldást sem tiltják. Hangsúlyozta, hogy nem feltétel, hogy a négy jármű egymás mellett férjen el, azoknak az ingatlanon kell elférniük, ez a feltétel pedig teljesül.

[15] A zaj- és bűzhatás kapcsán a Kkt. 14/A. § (9) bekezdés c) pontjára hivatkozással kiemelte, a GYÉSZ – annak 1. § (3) bekezdése – nem csak építési, hanem területfelhasználási szabályokat is tartalmaz. A felperes nem vitásan területfelhasználás céljából terjesztette elő a kérelmét. A GYÉSZ 37. § (4) bekezdés c) pontját kiterjesztően értelmezni nem lehet, a rendelkezés pedig kizárólag önálló parkoló kialakítását tiltja. A kérelemmel érintett ingatlan az önálló parkoló fogalmának nem feleltethető meg, a felperes egy családi házas ingatlannal kapcsolatban kérte annak igazolását, hogy az ingatlan „udvara” alkalmas a négy tehergépjármű tárolására. Önálló parkolóról pedig akkor beszélhetünk, ha az érintett ingatlan más funkciót nem lát el, más épület azon nem található, azt kizárólag tehergépjármű tárolására alakítják ki. Ebből fakadóan a GYÉSZ hivatkozott rendelkezése nem alkalmazható.

[16] A lakókörnyezetben okozott jelentős zavaró hatás megítélése nem köztudomású tény, az függ a tényleges lakókörnyezet jellegétől, az igazolással érintett tevékenységtől, adott esetben a lakókörnyezetben élők nyilatkozataitól. A jelentős zavaró hatás megítélése külön bizonyítást igényel, az azt alátámasztó adatok, bizonyítékok hiányában megalapozott döntést hozni nem lehet. Az alperes e körben a tényállást nem tisztázta, döntése megalapozatlan.

[17] Mindezeket értékelve az eljáró bíróság a megismételt eljárásra előírta az elsőfokú hatóságnak, hogy a hatósági bizonyítvány kiállítását nem tagadhatja meg arra hivatkozással, hogy a Kkt. 14/A. § (9) bekezdés a) pontjában írt feltétel nem teljesül. A Kkt. 14/A. § (9) bekezdés c) pontja körében megalapozott döntést a jelentős zavaró hatás tekintetében akkor hozhat, ha e körben a tényállást tisztázta, megállapításait bizonyítékokkal alátámasztotta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[18] Felülvizsgálati kérelmében az alperes a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az eljáró törvényszék új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását.

[19] Mindenekelőtt kifejtette, hogy a jogalkotó a Kkt. 14/A. § (9) bekezdés c) pontja körében egyértelműen a lakókörnyezet értékelését tette kötelezővé számára, annak a jellegét, rendeltetését, karakterét kell meghatározni. Márpedig a GYÉSZ megalkotásával a jogalkotó szándéka az volt, hogy a 3,5 tonna önsúlynál nehezebb járművek megjelenésével és tárolásával járó hatást kiküszöbölje.

[20] Határozatában nem azt állította, hogy a tárolás a GYÉSZ szabályait sérti, hanem hogy a GYÉSZ-ben testet öltő lakókörnyezeti karakter, azaz a jelleg nem teszi hivatottá több, nehezebb gépjármű tárolására a környezetet. Az ilyen rendeltetés önálló kialakítását tiltó egyedi rendelkezésből és abból, hogy a környezet megkérdőjelezhetetlenül a lakórendeltetést szolgálja, nem vonható le más következtetés, minthogy a négy tehergépjármű napi szintű

tárolása és közlekedése kétségtelenül jelentős zaj- és bűzhatással jár. A törvényszék azonban egyáltalán nem vizsgálta, hogy a tárolás a terület jellegével milyen viszonyban áll.

[21] A GYÉSZ a Kkt. ágazati normája mellett, azzal párhuzamosan vizsgálendő. A GYÉSZ 37. § (4) bekezdés c) pontja értelmezése körében a területfelhasználási cél önállósága a releváns körülmény. Annak pedig, hogy a területfelhasználási céllal érintett ingatlan-nyilvántartási szempontból egységet képező ingatlanon egyéb célra hasznosított építmény is található, a területhasználat önálló jellegének megítélése szempontjából nincs jogi relevanciája.

[22] A felperes által megjelölt önálló területfelhasználási cél az ingatlanon található lakóház használatától térben és funkciójában egyértelműen elkülönül.

[23] Hangsúlyozta azt is, hogy a GYÉSZ szabályozása párhuzamos a megelőző eljárás idejében hatályos, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) rendelkezéseivel is. Az OTÉK az adott rendeltetés vegyes vagy önálló jellegének meghatározása során használja az önálló kifejezést.

[24] Az alkalmazni kívánt területfelhasználás egy önálló parkoló kialakítása, a felperes önállóan, tárolás, parkolás céljából szeretné a parkolóhelyet kialakítani, nem lakófunkcióval vegyesen.

[25] Egy telken több önálló rendeltetési egység is helyet kaphat, azaz, ha már áll egy lakóépület, az nem érinti az újonnan megvalósítani kívánt, kizárólag parkolást célzó területfelhasználás önállóságát.

[26] Mindemellett kifejtette, egy jellegre gyakorolt zavaró hatást nem lehet bizonyítani. Konkrét helyszínek zajterhelését kétségtelenül meg lehet mérni, de adott esetben a mérés relativitásának kiinduló pontja az adott helyszín és nem a lakókörnyezet absztrakt jellege. Tartós, empirikus tapasztalat nélkül csak feltételezéseket tudna megállapítani. Ebből következően a törvényszék iránymutatása teljesíthetetlen és a Kkt. 14/A. § (9) bekezdés c) pontjába is ütközik, mivel figyelmen kívül hagyja a lakókörnyezet jellegét mint jogalkotó által meghatározott szempontot.

[27] A közlekedés biztonsága értékelhetősége körében az Alaptörvény 28. cikkéből kiindulva hangsúlyozta, az egyes jogi normákat az adott jogszabály preambulának tükrében szükséges értelmezni. Márpedig a jogalkotó a Kkt. 1. §-a szerinti törvényi célban rögzítette a közlekedésbiztonság értékelését. A Kkt. célja a közlekedésbiztonság érvényre juttatása, minden szabályát akként kell értelmezni, hogy ennek a közérdeknek a megvalósulását célozza. Az alperes tehát nem zárható el a jogalkotói célként megjelölt közlekedésbiztonság vizsgálatától az ágazati jogintézmények alkalmazása során sem.

[28] A felperes a megelőző eljárásban kérelméhez helyszínrajzot csatolt, amelyen azt tüntette fel, hogy az adott ingatlanon egy sorban, egymás mellett kívánja a négy gépjárművet elhelyezni. A parkolás tervezett módjának bemutatása az ügyféli autonómia körébe tartozott, így a tehergépjárművek tervezett elhelyezését bemutató melléklet a kérelem elbírálása szempontjából alapvető fontosságú dokumentum volt.

[29] Az alperesnek a hatósági bizonyítvány kiállítása iránti kérelem elbírálása során azt kellett vizsgálnia, hogy a négy tehergépjármű a helyszínrajzon feltüntetettek szerint az ingatlanon elhelyezhető-e.

[30] A felperes részéről a keresetleveléhez mellékelt fényképfelvételek a megelőző eljárásban nem álltak rendelkezésre. Annak ellenére, hogy a fotókon az látszik, hogy az ingatlanon három tehergépjármű egy sorban, egy pedig külön, előttük parkol, illetve egymás mögött, két sorban kettesével állnak, azt a helyszínrajz nem tartalmazta. A helyszínrajzon ettől egyértelműen eltérő módon ábrázolta a felperes a parkolást. Ezen fotófelvételek

értékelésével az eljárás bíróság a Kp. 85. § (2) bekezdését sértette meg, mert azok a tények és körülmények vizsgálhatók csak közigazgatási perben, amelyek a keresettel támadott határozat meghozatalához vezettek.

[31] A felperes ezen fotófelvételek csatolásával a megelőző eljárás alapjául szolgáló kérelmét változtatta meg, ennek során a Győri Törvényszék elsőfokú hatósági hatáskört gyakorolt. A törvényszék egy olyan tényhelyzet (gépjármű elhelyezés) figyelmen kívül hagyását rója fel az alperesnek, amely a megelőző eljárás során fel sem merült.

[32] Felülvizsgálati ellenkérelmében a felperes a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[33] Hangsúlyozta, hogy a Kkt. 14/A. § (9) bekezdés a) pontja alapján az alperesnek kizárólag azt kellett vizsgálnia, hogy az ingatlan objektíve alkalmas-e a négy tehergépjármű tárolására és beparkolására. E körben közlekedésbiztonsági kérdésekre nem térhetett ki, mert az nem volt tényállási elem. Azt pedig, hogy a kérelmében ezeket a gépjárműveket hogyan, milyen módon tüntette fel, irreleváns, mert a hatóság meg sem vizsgálta a helyszínt. Az elsőfokú hatóság nem hívta fel nyilatkozattételre az eljárás során, nem vizsgálta az elhelyezhetőség kérdését. Ebből következően az alperes tényállás-tisztázási kötelezettségét elmulasztotta. Nem azt kellett ugyanis vizsgálnia, hogy a gépjárművek egymás mellett elférnek-e, hanem azt, hogy elegendő tér rendelkezésre áll-e vagy sem. Ebből a szempontból nincs jelentősége az általa csatolt helyszínrajznak, miután nem jogszabályi előírás az egymás mellett történő parkolás lehetősége.

[34] A Kkt. szabályai figyelembevételével, azok maradéktalan betartásával szabályosan és biztonságosan kivitelezhető a parkolás az ingatlanon.

[35] Azon törvényszéki álláspontot, hogy a GYÉSZ nem csak építési, hanem területfelhasználási szabályokat is tartalmaz, vitathatónak, azonban az e körben tett ítéleti végkövetkeztetést helyesnek ítélte.

[36] A GYÉSZ 37. § (4) bekezdés c) pontját kiterjesztően nem lehet értelmezni, e rendelkezés kizárólag az önálló parkoló kialakítását tiltja. A kérelemmel érintett ingatlan az önálló parkoló fogalmának nem feleltethető meg. Mindösszesen egy családi házas ingatlannal kapcsolatban kérte annak igazolását, hogy az ingatlan udvara alkalmas a négy tehergépjármű tárolására. Miután a Kkt. nem rendeli alkalmazni a GYÉSZ szabályait, így a hatósági bizonyítvány kiadása során csak és kizárólag a Kkt. rendelkezései az irányadók.

[37] Mindemellett egy adott lakókörnyezetben okozott jelentős zavaró hatás megítélése semmiképpen nem köztudomású tény, az a tényleges lakókörnyezet jellegétől függ. A jelentős zavaró hatás megítélése külön bizonyítást igényel, amelynek szintén nem tett eleget az alperes. Falusias lakóövezetben 3,5 tonna össztömeget meghaladó gépjárművek közlekedhetnek, amelyet a Zrt.1 által kiállított nyilatkozat is alátámaszt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[38] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alkalmazásával befogadta, miután az alperes a befogadási kérelmében az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegést valószínűsített.

[39] A Kúria a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásának eredményeként megállapította, hogy az – az alábbiak szerint – alaptalan.

[40] A felülvizsgálati eljárásban az elsőfokú bíróság jogerős ítéletét a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem keretei között – a megjelölt jogszabálysértések mentén – vizsgálta felül.

[41] A Kúria mindenekelőtt a felülvizsgálati kérelem befogadása okát adó eljárási szabályszegést vizsgálta. Az alperes állította, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Kp. 85. § (2) bekezdését, amikor olyan tényre, körülményre alapítottan bírálta el a keresetet, amelyet a megelőző eljárásban nem ismert. Hivatkozása szerint a felperes a keresetleveléhez csatolt fotófelvevővel a megelőző eljárás alapjául szolgáló kérelmét változtatta meg, ennek során az eljáró bíróság elsőfokú hatósági hatáskört gyakorolt. A bíróság egy olyan tényhelyzet figyelmen kívül hagyását róta fel az alperesnek, amely a megelőző eljárás során fel sem merült.

[42] Annak érdekében, hogy a közigazgatási bíróság eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben – erre irányuló megalapozott kérelem esetén – hatékony jogvédelmet biztosítson, és a közigazgatási jogvitát tisztességes, koncentrált és költségtakarékos eljárásban bírálja el [Kp. 2. § (1)-(2) bekezdése], a Kp. a 85. § (2) bekezdésében előírja, hogy a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.

[43] E jogszabályi rendelkezés kizárólag a tényekre vonatkozik, és azt írja elő, hogy a bíróság az alperes döntése elbírálásakor az akkor fennálló tényeket veszi figyelembe (Kfv.37.033/2025/8.).

[44] A Kúria kiemeli, hogy a hatósági bizonyítvány nem rendelkező, hanem megállapító aktus, azaz leír, igazol, de nem előír. Nem hoz létre anyagi jogi jogviszonyt, hanem egy már fennálló adatot, helyzetet, tényt tanúsít (Kfv.37.228/2022/7., Kfv.37.489/2007/6.). Jelen esetben ez a tény az, hogy az ingatlan négy, 3,5 tonna megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó tehergépkocsi tárolására alkalmas.

[45] Az alperes érveivel szemben a Kúria rámutat, a felperes kérelme elbírálása során azt kellett vizsgálnia – és azt is vizsgálta – hogy a Kkt. 14/A. § (9) bekezdés a) pontja szerint a kérelmezett ingatlanon és annak környezetében az épített és a természeti környezetre tekintettel elegendő tér áll-e rendelkezésre a beparkolás és tárolás érdekében.

[46] Iratellenesen állította azt az alperes, hogy a kérelem szerint vizsgálta az elegendő tér kérdését, mert maga a határozat tér ki arra, hogy a felperes az általa csatolt helyszínrajzon a hátsókerti szomszédos, azaz a 13149/2 hrsz-ú ingatlanra rajzolta be a négy tehergépjárművet. Következésképpen a perbeli ingatlan kérelem szerinti helyszínrajzán tehergépjármű nem volt.

[47] Az alperes határozatában nem azt állapította meg, hogy a kérelem szerint nem helyezhetőek el a gépjárművek, hanem részletesen elemezve az ingatlan épített és környezeti jellemzőit – így a megközelíthetőségét, a behajtás lehetőségeit, a szilárd burkolatokat, a zöldterületet és építményeket – közlekedési és úti szakértelme birtokában, aggályai összhatását tekintve jutott arra a végkövetkeztetésre, hogy nem áll rendelkezésre elegendő hely a beparkoláshoz és tároláshoz. Önmagában tehát a zöldterületek és növényzet nagyságával, az elhelyezett épületek meglétével, a kapubejáró méretével és a felületképzéssel indokolta a Kkt. 14/A. § (9) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel hiányát.

[48] Ezen megállapításával szemben pedig a felperes a peres eljárásban sikeresen bizonyította, hogy a négy tehergépjármű az érintett ingatlanon elhelyezhető, ahhoz elegendő tér áll rendelkezésre a megelőző eljárásban fennálló tények szerint is. Olyan tényt tehát az eljáró bíróság nem értékelt, amely az alperes döntése meghozatalakor nem állt fenn, ezért a Kp. 85. § (2) bekezdése megsértése körében előadott felülvizsgálati érvek nem alaposak.

[49] A felülvizsgálati kérelem anyagi jogi vitatása körében a Kúria elsőként a szintén a Kkt. 14/A. § (9) bekezdés a) pontja szerinti közlekedésbiztonsági kérdések értékelését vizsgálta.

[50] Ahogyan arra a Kúria fentebb utalt, az alperesnek azt kellett vizsgálnia, hogy az ingatlan alkalmas-e a négy tehergépjármű tárolására és beparkolására. A közlekedésbiztonsági kérdések értékelése körében az alperes az Alaptörvény 28. cikkéből levezetve a Kkt. törvényi célját hívta fel, nevezetesen, hogy a közúti közlekedés alapvető feltételeinek, az abban résztvevő személyek és szervezetek jogainak és kötelezettségeinek a meghatározásával elősegítse a közúti személy- és áruszállítási szükségletek kielégítését, a közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfelelő korszerű járműállomány és közúthálózat kialakítását, működését, a közutak védelmét.

[51] A Kúria a 3/2023. jogegységi határozatában az Alaptörvény 28. cikke alkalmazása körében mondta ki, hogy a bíróságok számára kötelező értelmezési előírást ad arra az esetre, ha a jogszabály tartalma, lényege kétséges, nem egyértelmű. A jogalkalmazónak ilyenkor teleológiai értelmezéssel a jogalkotói célt kell feltárnia, meg kell határoznia, hogy mit akart elérni a jogalkotó a jogi norma megalkotásával. A szubjektív teleológiai értelmezéshez általában a törvény címét, preambulumát, illetve a miniszteri indokolást kell alapul venni.

[52] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában is megjelenő alaptézis szerint a jogértelmezés ezen bíró által érvényesített, komplex folyamatában a vizsgált jogi normát a rendszertani értelmezés keretében nemcsak egymásra tekintettel, hanem a jogalkotó céljára és az Alaptörvényre figyelemmel is értékelni kell a konkrét ügyben {3179/2018. (VI. 8.) AB Indokolás [81]}.

[53] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság a jogbiztonság követelményével összefüggésben leszögezte azt is egy másik döntésében, hogy egy szabályozás felülírása, kitégítése a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előreláthatósági elvárás {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]}.

[54] A Kkt. hivatkozott céljában a közlekedésbiztonság nem önállóan, hanem a közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfelelő korszerű járműállomány és közúthálózat kialakítása és működése jelenik meg.

[55] A perbeli ingatlan parkolóként történő használhatósága azonban semmilyen módon nem hat ki sem a járműállomány, sem pedig a közúthálózat kialakítására. A Kkt. továbbá a 14/A. § (8) és (9) bekezdésében – szemben a jogszabály más tételes szabályával (így például 18/D. § (1) bekezdés, 22. § (2) bekezdés, 30/A. § (3) bekezdés, 39. § (4) bekezdés) – nem írja elő a közlekedésbiztonsági szempontok értékelését, így helytállóan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy közlekedésbiztonsági kérdéseket az alperes ebben az eljárásban nem vizsgálhat, azt a jogszabály nem teszi lehetővé.

[56] A hatósági bizonyítvány kiadásának feltételeit a Kkt. 14/A. § (9) bekezdése határozza meg, csakúgy, mint a vizsgálati szempontokat, nevezetesen azt, hogy az ingatlanon és annak környezetében az épített és a természeti környezetre tekintettel elegendő tér áll-e rendelkezésre a beparkolás és tárolás érdekében, az ingatlan közvetlen környezete sűrűn lakott-e és az ingatlanon tárolt járművek által okozott környezeti zaj- vagy bűzhatás által okozott zavaró hatás – tekintettel a lakókörnyezet jellegére is – jelentős-e.

[57] Ez utóbbi feltétel vizsgálata és az e körben tett jogerős ítéleti megállapítás képezte a felülvizsgálati kérelem harmadik érvét. Az alperes álláspontja szerint a jogszabályhely szerinti lakókörnyezeti jelleg vizsgálata kiemelt jelentőséggel bír, a jogalkotó ugyanis a Kkt. 14/A. § (9) bekezdés c) pontja körében egyértelműen a lakókörnyezet értékelését tette

kötelezővé számára, annak a jellegét, rendeltetését, karakterét kell meghatározni. Ezt pedig a GYÉSZ 37. § (4) bekezdése figyelembevételével értékelte.

[58] Ahogyan arra maga az alperes is utalt a határozatában, nem állította, hogy a tárolás a GYÉSZ szabályait sérti, hanem mindösszesen azt, hogy a GYÉSZ-ben testet öltő lakókörnyezeti karakter, azaz a jelleg nem teszi hivatottá több, nehezebb gépjármű tárolására a környezetet. Az ilyen rendeltetés önálló kialakítását tiltó egyedi rendelkezésből és abból, hogy a környezet megkérdőjelezhetetlenül a lakórendeltetést szolgálja, azt a következtetést vonta le, hogy a tehergépjárművek napi szintű tárolása és közlekedése jelentős zaj- és bűzhatással jár.

[59] Miután a hatósági bizonyítvány csak valós információt tanúsíthat, ezért kiadására csak azután kerülhet sor, hogy a hatóság az adott tény, állapot, adatot megállapította, az ágazati jogszabályokban meghatározott vizsgálatot elvégezte (Kfv.37.383/2021/10.).

[60] Tény, hogy tehergépjárművek be- és kiparkolása szükségképpen zaj- és bűzhatással jár. Az alperesnek azonban azt kellett vizsgálnia, hogy az ingatlanon tárolt járművek által okozott környezeti zaj- vagy bűzhatás által okozott zavaró hatás jelentős-e. És ezen vizsgálat során figyelembe kellett vennie a lakókörnyezet jellegét, amely valóban nem azonos a GYÉSZ szerinti lakóövezettel. A lakókörnyezet egyrésztől szűkebb kategória, mint a lakóövezet, mert az az érintett ingatlan közvetlen környezetét jelenti. Ugyanakkor tágabb jelentéstartalma is van, mert a jellegéhez nem csak a falusias lakóövezetet, de az ingatlanok fizikai jellemzőit, azok típusát, elhelyezkedését, egymáshoz való közelségét, az ott élők számát, ott tartózkodását stb. értékelni kell a járművek jelentős zavaró hatásának meghatározásakor. Nem kizárt, hogy az alperes a lakókörnyezet jellegének értékelésekor figyelembe vegye a helyi építési szabályzat előírásait, de ebben az esetben sem tekinthet el attól, hogy vizsgálja, hogy a környezeti zaj- vagy bűzhatás által okozott zavaró hatás jelentős-e.

[61] Az elsőfokú bíróság ezért érdemben helyesen állapította meg, hogy a jelentős zavaró hatás megítélése külön bizonyítást és a határozatban indokolást igényel, amely kötelezettségének az alperes nem tett eleget, ezért helytállóan rendelkezett az alperes határozatának az elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítéséről és az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására kötelezéséről. Minderre tekintettel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A határozat elvi tartalma

[62] *A lakókörnyezet nem azonos a helyi építési szabályzat szerinti lakóövezettel. A lakókörnyezet egyrésztől szűkebb kategória, mint a lakóövezet, mert az az érintett ingatlan közvetlen környezetét jelenti. Ugyanakkor tágabb jelentéstartalma is van, mert annak jellegéhez nem csak a falusias lakóövezetet, de az ingatlanok fizikai jellemzőit, azok típusát, elhelyezkedését, egymáshoz való közelségét, az ott élők számát, ott tartózkodását stb. értékelni kell a járművek jelentős zavaró hatásának meghatározásakor.*

Záró rész

[63] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 107. § (1) bekezdése alapján – tárgyalás tartása iránti kérelem hiányában – tárgyaláson kívül bírálta el.

[64] A felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére a sikertelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperes a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján köteles. A Kúria a felülvizsgálati költség viseléséről, összegéről a Pp. 82. § (1)-(3) bekezdéseire, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendeletben foglaltakra is figyelemmel döntött, megállapítva, hogy a felszámítás a jogszabályoknak megfelelő és arányos volt.

[65] Az illetékekről szóló 1990. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 50. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illetéket – az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentességre tekintettel – az állam terhén marad.

[66] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. október 28.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

a tanács elnöke

Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s. k.

Dr. Varga Zs. András s. k.

előadó bíró bíró

Dr. Remes Gábor s. k.

Dr. Szilas Judit s. k.

bíró bíró